

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 60

Maribor, sobota 14. marca 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Ruski emigranti o sovjet-ski gospodarski politiki

Ruski trgovinsko-industrijski komitet v Parizu je koncem minulega meseca sklical ekonomsko konferenco, katere so se udeležili najodličnejši ruski ekonomski ter predstavniki industrije in trgovine, ki živijo v emigraciji, teoretiki in praktiki. Razpravljali so o ekonomskih problemih sovjetske Rusije, o njenih financah in o petletnem gospodarskem načrtu.

Ta ekonomska konferenca je ostro obsodila način sovjetske uprave, in ji izrazila prepričanje, da ta uprava ruši gospodarske temelje Rusije. Narod prehaja v položaj živega inventarja, na podlagi postopka komunističnih vaških gospodarskih zvez, narod nima nobenih pravic in je oropan vsakršne kupne moči in sposobnosti. Narod mora dati državi dve tretjini brutoprodukcije, sam pa se mora zadovoljevati z minimom življenjskih potrebščin. Milijonom delavskih rok, celi delavski vojski brezdomcev, gospodarstvo sovjeti po mili volji. Delo ni svobodno. Materialno premoženje se narodu ali enostavno odvzame ali pa se mu odvzema z vidikov takozvane delovne obveze. Denarni aparat ne predstavlja realnega dela.

Napram tej težki stvarnosti pa postavljajo sovjeti svoj orjaški načrt, bablonski stolp komunistične industrializacije Rusije, kjer se uvaja elektrika in se prehaja na motorizacijo kmetijskega gospodarstva. Ta petletni načrt se izvalja na temelju surove ekspropriacije vseh materijalnih dobrin zemlje, oropanja vseh pravic delavcev in kmetov in pretvarjanja njih v brezpravne mase. Orjaška industrija se ustvarja s pomočjo neštetihih žrtev ruskega naroda. Ustvarjajo pa jo tujci, ki dajejo sovjetoj načrte in stroje in po večini tudi kredite. Ko podpirajo Staljin v realizaciji tega načrta, vrše tujci ne samo neprijateljski akt proti ruskiemu narodu, ampak pripravljajo ogromno destruktivno silo, ki bo neizprosno naperjena proti njim samim.

Ekonomska konferenca ne vidi doslej realnih uspehov v komunistični industrializaciji Rusije, ampak vidi v njej samo ekonomsko trošenje narodnih sredstev ter smatra, da ta izgradnja nima ekonomskega smisla, temveč da ustvarja samo mrtev kapital. Konferenca podpira, da današnji izvoz iz sovjetske Rusije predstavlja le ostanke takozvane nepremagane Rusije, ki je bila še do vojne svobodna trgovina. Lahko si je zamisliti, kakšne posledice bodo nastopile na svetovnem trgu, ako se uresniči Staljinov načrt. Okovana in beraška Rusija, ki proizvaja v tovarnah, s pomočjo prisilnega dela, ogromne rezerve blaga, ki ga bo mogoče vnovčiti po kakršnikoli ceni, bo predstavljala takrat silo, ki bo v resnici lahko izvršila eksplozivno kapitalističnega reda v svetu. Zato ekonomska konferenca dviga svoj glas in izjavlja, da je nevarnost na pragu in da je potrebno, ne v imenu Rusije in

Razorožitveni problemi

PRIPRAVE ZA SKLICANJE RAZOROŽITVENE KONFERENCE. — ANGLIJA MOČNO INTERESIRANA NA NJEJ.

LONDON, 14. marca. Zunanji minister Henderson odpotuje prihodnje dni zopet v Pariz, od tam pa v Ženevo, kjer se bo vršilo dne 24. t. m. veliko vseevropsko zborovanje. V četrtek je prispel generalni tajnik Društva narodov, sir Eric Drumond, v London, da se posvetuje glede priprav za sklicanje svetovne razorožitvene konference, ki se bo vršila prihodnje leto. Najbrže bo prevzela Anglija diplomatsko inicijativo za sklicanje konference ter bo tudi ukrenila vse potrebno, da bo njen uspeh zasiguran.

Po mnenju angleških merodajnih političnih krogov Anglija brezpogojno potrebuje svetovno razorožitev, ker ni podmorniška tonaža, ki je bila priznana Franciji v pravkar sklenjeni brodomni pogodbi, v nobenem razmerju z angleško mornarico. Brodomna pogodba pravzaprav ne velja do leta 1936., temveč praktično le za dve leti. Od razorožitvene konference je odvisna nadaljnja rešitev oboroževalnega problema. In ravno zato je Anglija na tem vprašanju tako močno zainteresirana.

Sava prestopila bregove

BEOGRAD, 14. marca. Povodenj traja še vedno. Reke neprestano naraščajo. Mnoge so že prestopile bregove in poplavile več vasi. Posebno velja to za Savo, ki se je v svojem spodnjem toku razlila preko bregov in povzročila posebno v okolici Stare Gradiške velika opustošenja. Vasi Davor, Oratica, Mačkovač in Dolina so popolnoma pod vodo. Prebivalstvo je moralo zapustiti svoje domove, ker so v veliki nevarnosti, da se porušijo.

Ruski dumping v Italiji

SUŠAK, 14. marca. Ruski dumping postaja občuten tudi že v Italiji. Na Reki prodajajo že rusko vino 10—14 stopinj alkohola po izredno nizkih cenah. Za prihodnje dni je napovedan parnik »Zemlja«, ki bo pripeljal na Reko milijon litrov vina, v kratkem pa se pričakuje še nadaljnja pošiljatev 800.000 litrov.

Nova stranka v Ameriki

NEWYORK, 24. marca. Včeraj je bil tu zaključen kongres ameriških progresistov. Sodelovali so vsi republikanci in oni demokrati, ki so nezadovoljni z današnjo politiko. Sklenili so, da bodo ustanovili srednjo ameriškansko stranko, ki bo zastopala program, različen od programov republikanske in demokratske stranke. Vsi govorniki so ostro kritizirali Hooverovo vlado. Senator Lafolette je izjavil, da je v bogati Ameriki najmanj 25 milijonov ljudi, ki trpe največje pomanjkanje in bedo. Po njegovem računu ima Amerika 6 do 7 milijonov brezposelnih delavcev in krog 5 milijonov takih, ki vršijo skrajšano delo. Na kongresu je sodeloval tudi senator Borah.

370 žrtev ladijske katastrofe

ŠANGAJ, 14. marca. Po zadnjih vesteh o težki ladijski nesreči, ki se je pripetila kitajskemu potniškemu parniku »Tachi« na reki Jangtse, se je bati, da je postalo žrtev eksplozije in požara na ladji nad 370 oseb. Najmanj 200 oseb je utonilo, nadaljnjih 170 pa pogrešajo in se

ruskega naroda, ampak v lastnem interesu vseh drugih držav, da negirajo sovjetsko oblast in prekinijo z njo vse zveze.

Tako resolucija ruske ekonomske kon-

ference v Parizu. Objavljamo jo, da se po bombastičnih izjavah predsednika ruske vlade Molotova na 6. sovjetskem kongresu čuje tudi druga plat ruskega zvona.

Ogromni plazovi na Francoskem

PARIZ, 14. marca. Pri Chatelardu se ogromna zemeljska plast, razmehčana vsled neprestanega deževja, pomika s hitrostjo 150 m na uro, proti dolini. Gre približno za 6 milijonov kubičnih metrov. Dve savejski vasi ste že porušeni in plaz ogroža sedaj še 10 hiš, ki so že izpraznjene. Inženjerji se trudijo, da bi speljali plazove v bližnji prepad. Pri Bellecstrubu se je vsulo s hribov 30.000 m² zemlje, ki je zasula tudi glavno cesto. Pri Nicolu je nevarnost, da se podere tamkajšnji hrib.

Ledene gore

HAMBURG, 14. marca. V Severnem morju in v Atlantskem oceanu divjajo težki snežni viharji, ki povzročajo ladijskemu prometu velike nevarnosti. Plovbo ogrožajo velikanske ledene gore, vsled česar morajo pluti parniki v južni smeri, da ne pridejo v njih bližino.

200.000 frankov odškodnine za nogo

PARIZ, 14. marca. Sodišče seinskega departementa je obsodilo nekega kirurga na 200.000 Din odškodnine na tožbo mlade dame, ki ji je na njeno željo hotel z operacijo popraviti linijo na desni nogi, pa je nastalo vnetje in so ji morali celo nogo odrezati. Prizivno sodišče je obsodbo potrdilo, vendar z drugo motivacijo: da je namreč zdravnik opustil opozoriti pacientko na morebitne takšne posledice.

Pomorski pakt

Pred nekaj dnevi je razpravljala francoska zbornica o proračunu mornarice, ki se je dvignil na 2.856 milijonov frankov, pa je še vendar za 20 odstotkov manjši nego v letu 1914. Pri tej priliki je izjavil novi minister o novih gradnjah vojnih ladij, to pa iz obzira na mednarodno kurtoazijo (vkljudnost). Na ta način zbornica niti ni razpravljala o mornarični politiki, temveč o nekaterih drugih, manj važnih zadevah. Tako je prišlo na vrsto tudi vprašanje pomorskih arzenalov. Desnica je zahtevala v imenu industrijske zajednice, da se omejijo arzenali na Brest in Toulon, levica pa je hotela za namestitev mest Cherbourg in Lorient. Sicer pa ni imel minister mornarice v parlamentu nikake opozicije, čeravno se je proračun povečal. To je v zvezi z dejstvom, da je po vojni izvanredno narasla kolonialna zavest Francije in da je bila za časa svetovne vojne francoska mornarica (tretja po številni moči) žrtvovana zaveznikom v tem smislu, da je bilo položeno vse težišče njene vojne industrije na proizvodnjo municije za zaveznike, dočim so arzenali na Angleškem, v Ameriki in na Japonskem gradili nove brode. Šele po letu 1920. je mogla Francija zopet misliti na svojo vojno mornarico.

Francoski program za izgradnjo brodovja, ki je bil sestavljen l. 1922., je bil določen za sedem let ter je predvideval za nove ladje skupno tonažo 300 tisoč ton: sedem križark po deset tisoč ton, 3 križarke po osem tisoč ton, trideset rušilcev od 230 do 270 ton, 26 torpedovk, 41 velikih in 37 malih podmornic vključevši pet rušilcev. Po številkah londonske konference je bilo tedaj stanje francoske mornarice sledeče: Brodovje, ki je bilo v službi, je znašalo 470.000 ton, ladje pa, ki so bile v gradnji, so dosegle višino 200 tisoč ton. To skupno število 670 tisoč ton je povečano s francoskim programom 1931.—1936. na 713 tisoč ton. V tem številu je proračunanih 197 tisoč ton, ki so namenjene za izmenjanje zastarelih ladij ter 43 tisoč ton za ojačenje celokupnega brodovja.

Kakor je znano, je na londonski konferenci francoska admiraliteta izjavljala, da potrebuje Francija 244 tisoč ton in sicer 144.000 za sigurnost proti nemškemu brodovju, 100 tisoč ton pa za zvezo s kolonijami. Za omejitev gradnje podmornic navajajo kot eden važnih razlogov, da je zelo težko najti potrebno in popolnoma kvalificirano osebje, ki je potrebno za posadko. Tudi najboljše brodovje ne koristi nič, če je na njem ne sposobna in neizveščana posadka. Čim manjša je bojna ladja, tem večje so zahteve, stavljene na posadko.

Po britansko-francosko-italijanskem pomorskem sporazumu je nastal velik in popolnoma umljiv interes za to, kakšen bo gradbeni načrt, ki ga bo izdelala nova vlada na podlagi tega kompromisa.

V slučajih zastrupljenja povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfinu, opiju, kokainu, je vporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeco, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Glas iz okolice

NAŠA RAK-RANA. — BREZOBZIRNA RESNICA. — NEKDAJ IN SEDAJ. — KRIVDA INTELIGENCE? — STATISTIKA NAJ GOVORI!

Velecenjeni gospod urednik!

Opazam, da je »Večernik« priobčil že večkrat prav umestne članke o narodnostnih razmerah v Mariboru in okolici. Opetovano pa sem že slišal, da poizkusi izboljšanja niso uspeli povsem v skladu s prizadevanji vseh mogočih činiteljev. Krivce iščejo na vseh koncih in krajih.

Na letošnji skupščini mariborske sokolske župe so bila med drugimi ugotovljena dejstva, da se idealna sokolska stremjenja ne morejo razviti do popolnega razmaha niti v mestu, niti v okolici. Po mnenju večine je temu mnogo krivo nezanimanje in narodna nezavest srednjih in nižjih slojev prebivalstva v bližnji okolici.

Res je, da je v mestni okolici del prebivalstva še dokaj nemško usmerjen. To pa zaradi preteklosti pred prevratom, radi ostrih polit. borb pred 6. januarjem 1929 in radi težavnih socialnih prilik, ki so ves čas pritiskale na okoliško prebivalstvo in ga težijo še danes. Prav gotovo je premalo vpoštevanja socialnega momenta vzrok manjših uspehov. Na žalost se gmotno stanje še vedno bolj slabša in slabo situiran človek res nima in ne more imeti smisla za idealistična načela kogarkoli. Popolnoma razumljiva stvar, ki je potrebna lečenja! Dovolite mi pa g. urednik, da Vam kot glas iz okolice dam neko drugo, mnogo važnejšo zadevo, v javno razpravo!

V okolici Maribora je Sokol kot državna institucija že precej razmahnil svoja krila. Njegov cilj je še vedno, vzgajati samega sebe, sobrata in sosedstvo v veliki ideji, ki naj privede narod do krepke telesne in duševne moči, ki bi usposobila naš narod za tiste vrednote, ki jih mora doseči vsak kulturni narod.

Bistvo bratstva pa zahteva združitve vseh. Stremjenja SKJ so brez skupne pomoči vseh neizvedljiva. Tozadnje uradne okrožnice državnim nameščencem priporočajo pristop in sodelovanje v SKJ. Dobro in lepo zamišljen načrt, ki se pa v praksi ni obnesel v taki me-

ri, kot so pričakovali! Zdi se mi, da učiteljstvo še najagilneje sodeluje ter pomaga z besedo in dejanjem, kjerkoli treba. Le ostale kategorije drž. nameščencev so vezane na svojo povsem »prosto voljo«, saj se jim ex praesidio, pomoč samo »priporoča«. Tu pridejo v poštev posebno uradniki, delovodje i. dr.

Nezanimanje ali vsaj premala agilnost teh je ona rak-rana, ki onemogoča razmah in napredek SKJ v okolici in menda tudi v mestu.

Delavstvo — in tega je največ — se čuti danes napram uradnikom, delovodjem in inženjerjem manjvredno. Ta čut manjvrednosti vpliva, da se tudi delavstvo separira in se strogo deli v »razrede«. Distanca med delavstvom in uradništvom je silno velika in to se od leta do leta še stopnjuje!

Delavstvo se spominja predvojnih časov, ko so z uradniki in inženjerji skupno delovali v nemških telovadnih in kulturnih društvih. »Priateljstvo« jih je družilo v dobro preračunani metodi germanske ekspanzivnosti, ki ni ostala brez uspeha.

V Mariboru in okolici je več tisoč duš delavstva, več sto pa uradništva. Dobro bi bilo, če bi merodajni faktorji zbrali gradivo za točno statistično ugotovitev razmerja nekdanj in sedaj. Nedvomno bodo sokolska društva rada dala svoje arhive na razpolago in številke bodo pokazale stvar v luči brezobzirne resnice!

Prepričan sem, da bodo ugotovitve glede nezanimanja inteligence privedle vse merodajne činitelje do povsem drugega spoznanja! Prav gotovo niso okoliške in mariborske narodnostne mizerije krive delavske plasti prebivalstva. Posvetiti je treba med **višje kroge** in strogo ločiti teorijo in prakso »narodnega« udejstvovanja! Ne besede, temveč dejanja naj govore!

Menim, da se bodo narodnostne razmere jugoslovanskega Maribora in okolice same od sebe zboljšale, kakor hitro se bo inteligenca zavedla svoje dolžnosti.

—čan.

Mariborski in dnevi drobiž

† Srečko Lorber.

V Slov. Bistrici je preminul včeraj v 69. letu svoje starosti g. Srečko Lorber, upok. zasebni uradnik in hišni posestnik. Pokojnik je bil kristalno čist narodnjak, mož jeklenega značaja in neupogljiv v vsakem oziru. Stal je trdno na braniku pravic zatiranega našega naroda tudi v najtežjih časih pred svetovno vojno, ko je nemška in nemškutarska hidra hotela zatreti v Slovincih vsak narodni čut. Dosledno je podpiral le narodno zavedne slovenske obrtnike in bil tudi med ustanovitvi Sokola v Slov. Bistrici l. 1913. Zapušča hčerko, ki je poročena z zdravnikom dr. Glaserjem in sina, ki je predstojnik davčnega urada v Konjicah. Pogreb se bo vršil v nedeljo, 15. t. m. ob 4. pop. na župno pokopališče v Slov. Bistrici. Bodi vrlemu rodoljubu lahka svobodna slovenska zemljica, ki jo je tako ljubil, žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Divji lovci na Pohorju.

Zima in sneg prinašata naši divjačini mnogo nevarnosti tudi radi tega, ker se v tem času žal zelo uspešno razvija divje lovstvo, zlasti zanikarstvo. Posebno na Pohorju so lovske tatvine radi številne srnjadi takorekoč na dnevnem redu. Tako nam poročajo, da so v loviščih grofa Zabea in občine Kumen že dalj časa opazovali sledove in delo divjih lovcev. Ko je te dni logar Albin D o l i n š e k sen. v lovišču grofa Zabea ponovno našel številne zanjke, je to naznanil orožniški postaji v Sv. Lovrencu, ki je takoj storila vse, da izsledil storilce. Pri treh sumljivih bratih je izvršil poveljnik stanice, T r o p Anton, hišno preiskavo, ki ni bila brez uspeha. Našli so precej obremenilnega materiala in je sedaj upati, da bodo storilci primerno kaznovani, to tembolj, ker se na Pohorju radi nepristopnosti zelo redko posreči izslediti divje lovce. K sreči so še požrtvovalni lovski organi, ki se v svojem težkem delu za procvit našega lovstva ne ustrašijo nobenega truda in težav. Pohvaliti pa je treba tudi prizadevanje orožništva, ki je vedno na svojem mestu, kadar je potrebna njega pomoč v borbi zoper divje lovstvo.

Lutkovno gledališče Sokola-matice

vprizori v nedeljo 15. t. m. ob 15. uri pravljico v treh dejanjih s predigro in spremembo »Marbuel, črni sluga pekla«.

Samaritanski tečaj v Studencih

bo oficijelno zaključen jutri v nedeljo 15. marca z izročitvijo samaritanskih listin Glavnega odbora Rdečega križa v Beogradu 44 tečajnikom in tečajnicam. Slavnost se bo vršila ob navzočnosti zastopnikov oblasti ob 11. uri v deklški osnovni šoli. Zvečer ob 19. uri bo družabni večer z gledališkimi in pevskimi nastopi v dvorani g. Ilgo, kamor so povabljeni vsi prijatelji Rdečega križa. — Poleg vzgoje samaritancev si je R. k. v Studencih nadel nalogo, da vodi evidenco jetičnih in revnih v svojem okolišu, že letos pa hoče uresničiti idejo lastne ferijalne kolonije za slabotno deco.

Obsodbe pekov in krušne cene

so še vedno predmet razgovorov v lokalih, na cestah in v avtobusih. Ljudje trde, da je položaj še sedaj neizpremenjen in je pecivo prav tako majhno kot svojčas. Drugi to zanikavajo. Okoličani pravijo, da pri njih o »regulaciji cen« ni ne duha ne sluha. Za bansko naredbo nihče ne ve in je tudi ne nadzira. Vsekakor zmešnjava za zmešnjavo! Prebivalstvo je radovedno, kako bo rešen ta »gordijski voz«.

Rekrutni spisek

v Maribor pristojnih voj. obveznikov roj. leta 1911 je za tekoče leto izgotovljen in na vpogled interesentom v pisarni mestnega vojaškega urada v Mariboru, Slomškov trg 11 med uradnimi urami in sicer od 16. do 31. marca. Pozivajo se glavarji rodbin (zadrug), da se prepričajo glede točnosti vpisa zadržnega stanja, ki je podlaga za odrejanje kadrovske službe in da za slučaj nepravilnega vpisa predložijo rekrutni komisiji pravočasno dokaze, po katerih se bo zadržno stanje v rekrutnem spisku popravilo. Dan rekrutacije bo pravočasno razglašen.

KINO

== Grajski: ==

Od danes dalje: Najpopularnejša opereta:

GOZDARJEVA KRISTA

100% zvočna opereta. Paul Richter, Irene Eisinger. Film, ki osvaja ves svet.

== Union: ==

Od danes dalje: Fritz Kortner, Konrad Veidt v

OTOK ZGUBLJENIH

100% govoreča in zvočna drama.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

== APOLO KINO: ==

Dvojni spored: Nevesta Arozone. Pečina smrti. Dva izborna senzacionalna sporeda.

Kino „DIANA“ Studenci.

V soboto, dne 14. in v nedeljo, dne 15. marca senzacija:

Tom Mix **OČI PRAŠUME** Tom Mix V glavni vlogi Tom Mix s svojim čudovitim konjem Tony. Kot dodatek šaloigra v 2 dejanjih.

Predstave v soboto ob 20., v nedeljo ob 16., pol 19. in pol 21. Moderna godba!

Sokolsko društvo v Studencih

priredi nocoj ob 20. veseloigro »Križni pajek« (Skok v zakonski jarem). Vabimo vse prijatelje Sokola, posebno pa še tiste, ki se želijo od srca nasmejati, da si igro ogledajo. Igra se ne ponovi.

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, dne 16. marca ob 8. zvečer, nadaljevanje evgeničnega cikla. Predaval bo univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba na podlagi interesantnih skioptičnih slik o križanju človeških plemen. Odgovoril bo na vprašanja, je-li koristno s stališča zboljšanja človeškega rodu, da se različna plemena križajo? V kakih slučajih je pričakovati vsled križanja zboljšanje duševnih in telesnih lastnosti, v kakih pa poslabšanje? Gospod profesor se bo pečal tudi z jugoslovansko raso in bo zavzel svoje interesantno stališče tudi glede nje z ozirom na križanje z drugimi rasami.

Roditeljski sestanek.

Mariborski steg skavtov priredi v nedeljo, dne 15. t. m. v realni gimnaziji (realka) ob 11.15 roditeljski sestanek, na katerega se vabijo starši naših članov, kakor tudi vsi oni, ki se zanimajo za skavtski pokret.

Samo še Soboto in nedeljo

„ZLATI ČUDEŽ“
Velika kavarna

Ponedeljek, dne 16. marca nove atrakcije.

Trgovski gremij za mariborsko okolico poziva vse svoje člane, ki so se pečali ali se nameravajo za prihodnost pečati s sadno trgovino, da to gremiju čimprej naznanijo v lastnem interesu.

Slov. trg. društvo v Mariboru

sklicuje za 21. t. m. ob 19.30 svoj 20. redni občni zbor, ki se bo vršil v Narodnem domu. Ako občni zbor ne bi bil sklepčen, se bo vršil uro kasneje drugi občni zbor ob vsakem številu članstva.

Znani psihografolog A. Wintery 2

iz Vojvodine se je ustavil tudi v Mariboru za par dni. Nastanjen je v hotelu »Zamor«.

Gospod Alojz Lesjak

je otvoril v Gosposki ulici 11 trgovino s špecerijskim in kolonialnim blagom. Več v današnjem inseratu.

V hotelu Orel

koncert v veliki dvorani.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 14. marca ob 20. uri »Veriga«. Premijera. Proslava šestdeset-letnice Fran S. Finžgarja.

Nedelja, 15. marca ob 15. uri »Veriga«. — Ob 20. uri »Ciganska ljubezen«. Znižane cene.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 16. marca ob 20. uri »Čardaska kneginja«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Spominski dnevi bodočega tedna.

Dne 17. marca 1914. je umrl v Beogradu jugoslovanski pisatelj A. G. Matoš, ki je živel deloma v Zagrebu, deloma v Beogradu. Dne 20. marca 1818. se je rodil znameniti jugoslovanski pesnik Petar Preradović. Kot deček, vzgojen v nemških vojaških šolah, je skoro pozabil svoj materni jezik. Prišel kot mlad častnik v Zagreb, se je v njem zbudila žarna ljubezen do svojega materne jezika in narodna zavest z neodoljivo silo. V svoji ljubezni je začel opevati svojo milo domovino. Speval ji je pesem »Pozdrav domovini«, »Naša zemlja«, »Putnik« in mnogo drugih. Videč, da se v Zagrebu govori mnogo nemški, je speval pesem »Rôdu o jeziku« v nji pravi:

»Svaka zvězda svojim svetlom sěva
Svaka ptica svojim glasom pěva
Ti jezikom svojim zboril«

Tekmovalne nagrade za srednješolsko dijaštvo.

Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru razpisuje za naše srednješolsko dijaštvo tekmovalne nagrade in sicer eno za enomesečno bivanje na morju, dve za tritedensko bivanje na morju in tri za štirinajstdnevno bivanje na morju v skupni vrednosti Din 3000 za

najboljše delo po prosti izbiri sledečih predpisanih nalog: 1. Morje v slovenski književnosti. 2. Naše zasluženo Primorje. 3. Vloga morja v našem narodnem gospodarstvu. 4. Borba za oblast na Jadranu. 5. Poljubna tema o našem morju. (Slovstvena črtica.) 6. »Čuvajmo naše morje« (Motto Jadranske Straže.) Obdelana snov se mora izročiti najpozneje do 30. aprila ravnateljstvu vsake šole pod geslom brez vsakega podpisa. Vsak tekmovalec naj pa izroči v zaprti kuverti list, na katerem bodi navedeno geslo ter njegov natančen naslov. Iskreno pozdravljamo to hvalevredno delo Jadranske Straže ter pričakujemo, da se bodo naše srednješolsko dijaštvo poslužilo te prilike ter v obilem številu tekmovalo za gornje nagrade. Imena nagrajenih dijakov bomo svoječasno objavili.

Komanda dravske diviz. oblasti v Ljubljani

razpisuje na dan 16. t. m. v intendanturi te komande drugo ustmeno javno licitacijo za nabavo 4700 m³ drv za potrebe mariborskega garnizona. Pogoji so razvidni v intendanturi med uradnimi urami.

Lovsko društvo.

Drevi ob 20. uri se bo vršila v hotelu »Orel« važna seja odbora podružnice Maribor Slov. lovskega društva. Člani odbora se pozivajo, da se polnoštevilno udeležijo nocojšnjega sestanka.

Pevsko društvo »Jadran«

priredi v sredo, 18. t. m. ob 20. uri, v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru občajni družabni večer za svoje godovnike. Prijatelji društva vabljeni!

Kožni sejem,

zadnji v tekočem letu, se bo vršil dne 23. t. m. v prostorih ljubljanskega velesejma. Lovci, ki še razpolagajo s kožami, naj jih nemudoma odpošljejo na »Divjo kožo«, Ljubljana-velesejem.

Žarek iz velemesta

Mračno nebo, prenasličeno z dimom pokriva velemesto, nad strehami se vlačijo dim, na ulici trušč in ropot.

Ob umazani, deloma zamrzli reki leži niz velikih palač; med temi pada v oči posebno stavba v modernem arhitektonskem slogu, močno razsvetljena. Razoglav mož odpre duri v to hišo, zasliši se krohot, spremljan z godbo in prepevanjem, nato zopet vse umolkne. Plinska svetilka ob cesti kaže še mnogo sledov do te hiše.

»Po kaj sem pravzaprav prišel,« se vpraša mož, ki se je baš vsedel k mramornati mizici, na kateri je čaša piva. Mrki obrazi so vanj uprti, izpita velemestna lica srebajo alkohol, mladi starci ponočujejo ob peneči se pijači, zakajena dvorana polna smrada in umazanosti je pozornica nočnega velemestnega življenja. Za klavirjem tolče mladenič svoj vsakdanji kruh, prileten cigan mu z vijolino dela družbo. Mladi Francelj pa zamišljeno gleda predse na sosednjo mizo mladih fantov, očividno visokošolcev, ki v kartah zapravljajo večere, moč, mladost, ali mogoče pri kapljici pozablajo, če imajo kaj? Tedaj stopi k njemu lepo mlado dekle, mu želi dober večer in ga prosi ali se sme prisesti. Francelj ždi naprej; niti opazil je ni.

Glas godbe pa niha kot vejica na smreki visoko pod skalovjem, izpreminja svoj jakost, razpoloženje se stopnjuje v rodotanje in razbijanje in kričanje. Skozi veliko okno pomežikava na ulici plinska svetilka, zdi se kot da padajo zunaj kosmi, toda oroselo okno moti točen pogled. Vrata se zopet odpro, vsuje se gruča ljudi obeh spolov, ter si otresejo s plaščev in klobukov sneg.

Francelj med tem vodi z novo poznanako prirčen pogovor; posebno ga zanima planinka, ki jo ima mlada lepa ženska pripeto na prsih... Odkod ta planinska cvetka? ... Lepe njene ustnice so se lahno odprle, tako, da so se zasvetili snežnobeli zobje in nato je odgovorila: »Tilrol. Tam je moja domovina. V lepi planinski vasi sem vzrasla. Ko mi je bilo 15 let, mi je umrl oče. Tedaj sem bila edina od dora svojih mamici, prijeti sem se morala motike, pomagati na polju, v skednju in večinoma sem bila z drobnico na paši. Od tu imam tudi najlepše svoje spomine v sredi črede ovac, visoko zgoraj, kjer se podijo oblaki, kjer je vse tako mirno, tako globoko človek diha, kjer je sama lepota in sreča. Ob Sveti Mariji sem gonila domov in ob mraku bila zopet pri mamici. Naša vas je bila za turista zelo pomembno izhodišče za alpske ture. Bliž našega pašnika je bilo veliko planinsko zavetišče, kjer je bilo vedno vse polno turistov. Nekega poletnega dne, ko sedim na travi, bosa v kratkem krilu in pletem volnene nogavice ter si pojem pismico, prisede k meni mlad mož ter mi ponudi sladkoročke. Bil je lep, ves dru-

gačen kot so bili kmečki fantje, lepo obrit, počesane lasi, enostavno oblečen. Govoril je meni nerazumljiv jezik. Dobil sem v njem človeka, ki sem mnogo zaupala njegovim besedam, njegovemu pogledu. Srečavala sva se vsak dan na pašniku, vzel me je celo na visoko bližnjo goro. Vzljubila sem ga, on mi je bil tako blizu; vse sanje so mi bile pri njem. Odpirati se mi je začel drug svet, spoznati sem začela, da nisem več otrok, da sem ravno taka kot druge gospodične, ki hodijo v planine, samo da nisem iz mesta, kjer more biti tako lepo, odkoder je tudi ta lepi mož. V deželo je prišla zima. Mati so me dali v mesto, k neki dami, ki je imela baletno in ritmično šolo. Bila sem za vzgojiteljico, malčki so prihajali vežbat svoje mlado telo in pomagali tudi pri nastopih starejših gospodičen. Dan na dan sem opazovala, kako se dekleta pripravljajo svojemu bodočemu poklicu — Poizkusila sem tudi jaz, z vztrajnostjo sem se marsikaj naučila, posebno mi je pripomogel moj glas. Leto dni pozneje sem imela svoj prvi nastop z velikim uspehom; baš sem praznovala svojo osemnaestletnico. Nato so še mati umrli in danes sem sama, umetnost mi je kruh, v tej palači nastopam na odru...

Francelj je izpil čašo piva in naročil drugo ter si z roko obrijal ustnice. Njene modre oči so se lesketale v njegovih temnih, zdel se ji je kot mladenič tam v višavah. Njegovi temni kodri, temne oči, ustnice vedno v nasmehu, nekoliko hudomušne, so jo spominjale na prošlost. Tedaj udari na gong udarec in na oder stopi mladenič v narodni gorski noši ter začne plesati. K njihovi mizi pristopi lakaj in ji šepne na uho, da mora nastopiti. Ostal je sam, smehljaj se je, na glas krotal, skoraj je nameraval zajuckati.

Minevali so dnevi v delu in risanju na tehniki, kamor je Francelj hodil redno in opravljal vestno in z veseljem svojo dolžnost. Z Aneto je prišel večkrat na teden skupaj in prebil ž njo urice večinoma pod milim nebom. Nekega dne, ko je ob ribniku čakal na njo, stopi k njemu na mesto Anete mala deklica ter mu izroči pismo.

S sklonjeno glavo je težko premikal svoje korake, na ribniku so se igrale brezskrbne račke, v drevju je šuštel, majhen oblaček je hitel proti jugu. Zalostno je vtaknil pismo v suknjo, ter korakal naprej ter sedel na klop.

Z kovčkom v roki je čakal Francelj na vlak. Mnogo ljudi je bilo na kolodvoru, večinoma visokošolci, ki veselo gredo domov na počitnice k svoji mamici, drugi zopet na počitnice na morje, na oddih in v zabavo. Vlak je drdral, kolesa so pela enolično pesem, v vlakcu se je kramljalo, smejala, spomnil se je na oni zimski večer v hiši ob obali umazane reke: Anete...

Boris Cijan, Praha.

Kulturne vesti

Druga številka Ljubljanskega Zvona.

Februarska številka naše slovenske revije »Ljubljanskega Zvona«, ki se je zopet malo zakesnila, prinaša na uvodnem mestu članek Antona Lajovca »O hierarhiji naših vrenot«, ki je nekak načelni zaključek sporov in debat, ki so nastali pri nas zaradi znane izjave kritika Josipa Vidmarja. Milan Vidmar nadaljuje in zaključuje svoje vtise iz New Yorka. Po daljšem presledku se oglašja tudi naš goriški poet Alojzij Gradnik z »Božjim obličjem«, »V zoreči jeseni« in »Reko«. Evge nij Spektorski prispeva razpravo »Dostojevskij in realizem«, ki je posvečena petdesetletnici smrti tega ruskega duhovnega velikana. Anton Ocvirk piše o »Življenju in umetnosti«, France Bevk nadaljuje svoj roman »In solnce je obstalo«, ki se polagoma znimivo zapleta; Jože Kranjc prispeva »Novo življenje«, pisano kratko, fragmentarično; Ivo Grahor je zastopan s »Slovensko kulturno filozofijo«, Vinko Košak s črtico »Konj«, pokojni Srečko Kosovel pa s sonetom »Pratišina«. Obzornik prinaša »Premišljevanje o gostovanju Tegernseerjev v Ljubljani« izpod peresa Ferda Kozaka, v Književnih poročilih pa ocenjuje Josip Vidmar »Sedem mladih slovenskih pisateljev«, Ludvik Mrzel Bogomirja Magajne »Primorske novelle«, J. Prezelj pa dva prevoda Otona Župančiča (J. Galsworthy: Temni cvet in P. Mérimée: Šentjernejska noč). V Pregledu piše Josip Vidmar o Ivana Dornika zbirki novel »Brez oči«, Anton Ocvirk o K. N. Milutinovičevih »Likovih iz strani književnosti«, B. Borko o Brežini, poljskih revijah, »Književnih novinah« in »Savremenuku«. V Gradivu je še Stritarjevo »Dunajsko pismo« Radu Murniku. Vsebinske številke je tedaj dovolj pestra.

Časopis za zgodovino in narodopisje. Pred nami leži skupna (1. in 2.) letošnja številka te najvažnejše mariborske periodične publikacije, ki se je po opremi neverjetno presenetljivo modernizirala, pa je tudi sicer dokaj zajetna, saj obsega 144 strani + 32 strani gradiva za Arhiv. Vsebinska je zelo mnogolika in tehtna. Uvodoma so štiri razprave: dr. Fr. Ilešič: Anton Martin Slomšek v pokretu proti pijančevanju; Fr. Baš: K zgodovini narodnega življenja na Spodnjem Štajerskem; dr. Fr. Vatovec: Pravosodstvo na šentpavelskih posestvih v Marki onstran dravskega gozda in E. Baumgartner: Doslej neznani priznaki na dunajskih in graških pfenigih domačih najdb. V Izvedljivih pišejo: dr. M. Dolenc: Nekoliko uradnih spisov s slovenskimi jezikovnimi drobtinami iz 18. stoletja; J. Mravljak: Iz vuzeniške zgodovine; Fr. Baš: Arheološka izkopavanja pri Sv. Lenuartu v Slov. gor. l. 1930.; J. Glaser: Pismo Simona Gregorčiča in Fr. Kotnik: Izviren Drabosnjakov rokopis. V Slovestvu so ocene »Mesta Šoštanja«, »Šolstva v Vuzenici«, »Proporodovcev«, »Fi-

des publica...« »Kleinasiatische Termil.« »die Wölfschen«, »Ausgrabungen in Feistritz a. d. Drau«, itd. V Društvenem glasniku sta poročili o Zgodovinskem društvu v Mariboru in o Muzejskem društvu v Mariboru. Kot priloga je: Arhiv za zgodovino in narodopisje I.

Maurice Constantin - Weyer: Usodna preteklost. Roman. Iz francoščine prevedel Silvester Škerl. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1931. Strani 155. — Kot drugi zvezek Ljudske knjižnice v letošnjem letu je prav te dni izšel roman francoskega pisatelja Mauricea Constantina, everja, ki je s prejemom Gouncourtove literarne nagrade takoj po izidu l. 1928, postal znan in slaven. Pisatelj opisuje v tem romanu svojo lastno preteklost, vezano na dva kontinenta: Ameriko (Kanado) in Evropo (Francijo) in to z romantiko Jacka Londona ter uglajenostjo kultiviranega Franza. Škerlov prevod se lepo in gladko čita.

Mestna hranilnica v Mariboru

Dne 13. t. m. se je vršil 69. občni zbor tega zavoda. Je to danes najmočnejši denarni zavod na teritoriji bivše Mariborske oblasti. Tudi v tem letu je zavod napredoval in ima zaznamovati lepe uspehe v svojem poslovanju, ki je bilo, kakor to potrjuje izvršena revizija, v popolnem in najlepšem redu.

Iz letnega poročila posnemamo:

Hranilne vloge:

a) na hranilne knjižice Din 113.272.175,68

b) vloge v tek. računu „ 17.755.015.—

Skupno „ Din 131.027.190,68

ali napram lanskemu letu napredek za Din 12.818.524,51.

Posojila:

a) hipotečna „ „ Din 57.279.259.—

b) občinska „ „ „ 13.014.528.—

c) menična „ „ „ 308.660.—

Kreditsaldo tek. računa Din 31.530.374,24

Naložbe „ „ „ 15.640.701,15

Uprava zavoda je imela v preteklem letu 4 seje upravnega odbora in 42 sej ravnateljstva. V teh sejah so se reševale vse važnejše zadeve zavoda, predvsem prošnje za posojila. Večini prošnikov se je ugodilo, če je bila podana zahtevana varnost. Podpiralo se je predvsem gradbeno akcijo in pa domača trgovska in gospodarska podjetja.

Zavod praznuje v tem letu sedemdesetletnico svojega obstoja. Naj bi mu bilo to jubilejno leto polno sreče in razmaha, da bo zamogel, kakor do sedaj, tudi v naprej posvetiti vse svoje delo v gospodarski prid mesta Maribora in njegove okolice.

Pozivamo prebivalstvo mesta Maribora in okolice, da se tega svojega zavoda najtesneje oklene. Trgovci in obrtniki naj se v čim večji meri poslužijo njegovega tekočega računa.

Za varnost vlog jamči mesto Maribor z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo, najboljšo jamstvo pa nudi zavod sam, ki je prebolel v tako kratkem času vse predvojne, medvojne in povojne težkoče.

A. Zevacco:

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

90

»Da,« je dejal Lantne.

»Ali želite videti letnika, prečastiti?«

»Da,«

»Pospremem vas...«

»Kraljevski ukaz, ki ga imam pri sebi mi daje polno oblast,« je dejal Lantne, izkušaje izpremeniti svoj glas, kolikor se je dalo; govoril je čisto in zamolklo.

»Tako je prečastiti!« je odgovoril Lemahu in odprl bližnja vrata. »Polno oblast! Vse smete storiti z njim, samo odvesti nam ga ne smete!«

Lemahu se je zahrohotal na vse grlo.

»Karkoli hočete,« je ponovil, »razen če bi ga hoteli vzeti s seboj na izprehod ob Seni...«

In ker se mu je zdela šala silno uspela, je nadaljeval:

»A saj je preveč prečastiti v skrbah za njegovo zdravje. Zunaj je mraz, in revež bi si utegnil nakopati pljučnico...«

Ko se je nasmejal do sitega, je zavil gospod Ili Lemahu v koridor, rekoč:

»Da pokažem prečastitemu pot.«

Lantne je pokimal z glavo.

Napotila sta se v spremstvu stražnikov in ključarja.

»Rad bi ostal sam z letnikom,« je dejal Lantne.

»Kakor vam je drago, prečastiti... toda opozar-

jam vas, da utegne biti nevarno.«

»Pogovoriti se imam z njim o važnih rečeh... Pazite, da ne bo nihče prisluškoval pri vratih...«

»Dobro... Če bi pa vendarle potrebovali pomoči...«

»Kaj potem?«

»Potem krepko udarite po vratih...«

»Velja...«

»Po vaši želji prečastiti sem spravil letnika v dostojno ječo. Kujon se zdaj nima pritoževati.«

Lantne si je med tem skrbno zapominal prehojeno pot, štel korake in si vtikal v spomin natančni načrt letnišnice.

»Preselili ste ga drugam?« je dejal, zdrznivši se ob Lemahujevih besedah.

»Da, prečastiti!«

»No, dobro; od danes naprej mu ni treba izpreminjati ničesar več.«

»Velja, prečastiti oče... Sva že tu.«

Lemahu je pomignil ključarju.

Dedec je odprl masivna vrata, ki so okorno zazkripala s težkimi zapahli.

»Stopite noter, prečastiti!« je rekel Lemahu tiho.

»In če bi se zdrznil mož genti — pokličite!...«

Lantne je vstopil.

Vrata so se zaprla, ne da bi jih zapehnili.

Mladi mož je poslušal nekaj časa, da se prepriča ali se je mojster Lemahu res odpravil; nato pa se je obrnil k Štefanu Doletu, spustil kapuco in iztegnil roke.

Dolet se je moral premagati z vso silo svoje volje, da je zadržal krik, ki bi ju bil pogubil obadva.

Moža sta se objela brez besed.

Nato pa je potegnil Dolet Lantneja v tisti kot svoje

celice, ki je bil najbolj oddaljen od vrat.

Prva beseda, ki jo je izrekel s tihim glasom, je bila:

»Kaj dela Julija?«

»Obupava, toda drži se hlabro.«

»In Aveta?«

»Obedve sta zdravi.«

»Kako se ti je posrečilo?«

»Ubil sem Lojola.«

Dolet je vztrepetal v občudovanju do mladega moža, ki je nadaljeval povsem priprosto.

»Ubil sem ga, ali ga vsaj smrtno ranil; in našel sem pri njem papir, s kraljevim podpisom, ki ga je pooblašal, da sme storiti z vami, kar mu drago. Oblekel sem se v njegovo obleko in prišel semkaj.«

»O, moj sin! Moj sin! je mrmral Dolet, stiskaje Lantnejevo roko.

»Toda — kako se je godilo vam?« je vprašal mladi mož.

»O meni ne govoriva. Trpel sem strašno, več ti ne morem povedati.«

»Da,« je povzel Lantne vročično. »Ne trativa časa s praznimi besedami, Oče... ah! nikoli še nisem razumel tako kakor danes, kako globok je pomen te besede...«

»Moj sin!«

»Oče... prišel sem, da vas rešim.«

»Pa kako?«

Lantne je slekel molče svojo meniško haljo in jo pomolil Doletu.

Tiskar je zopet z občudovanjem pogledal Lantneja.

»Kako sem ponosen na te!« je dejal. »In kako prepričan sem, da bo moja Aveta srečna s teboj!«

Bilanca dela ISSK Maribora v preteklem letu

Živahno delovanje odbora in sekcij.

Dočim smo včeraj podali samo kratko, splošno sliko z občnega zbora vodilnega našega sportnega kluba, priobčujemo danes še nekatere podrobnosti:

Tajniško poročilo je podal g. dr. Planinšek. Odbor je reševal važne zadeve na 23 sejah, rešenih je bilo skupno 73 dopisov. Sekcije so bile povsem avtonomne in so vedno delovale z lepimi uspehi. Letos je bilo društvo tudi pri javnih oblastih deležno polnega razumevanja, posebno podporo je uživalo s strani banske uprave in mestne občine. Z vsemi sorodnimi organizacijami, kakor tudi z nadrejenimi sportnimi ustanovami je delovalo v lepi složnosti. Udeležilo se je vseh nacionalnih manifestacij in prireditiv v mestu, kot tudi oficijelnih nastopov in proslav bratskih društev. Zastopano je bilo tudi po posebnem delegatu v poklonitveni deputaciji sportnikov Nj. Veličanstvu kralju v Beogradu. V nadrejenih sportnih instancah je zastopano skupno z 11 odborniki. Razven nastopov posameznih odsekov je priredil klub tudi tri prireditve družabnega značaja, ki so v materialnem in moralnem pogledu izvrstno uspele.

Živahno pozdravljen od zborovalcev je podal **blagajniško poročilo** g. Loos. Celokupni denarni promet kluba je znašal v pretekli poslovni dobi 484.788.06 Din. Pasiva kluba se je znižala od Din 100.000 na Din 51.421.94. Letošnji čisti dobiček kluba znaša Din 45.488.71, ki je v glavnem porabljen za odplačilo starih dolgov in odpis na račun inventarja. Stanje kluba se je torej v preteklem letu navzlic splošni gospodarski krizi mnogo izboljšalo. Poziva članstvo, naj med znanci agitira za pristop v klub. Letos se je tudi posrežilo pridobiti nekaj novih ustanovnih članov kot: Doctor & drug, Jos. Hutter, Karel Kubricht, Majšperg; »Bata«, Zlin; Tvornica za dušik, Ruše; Karl Thoma, Kokra, Splošna stavbena družba, »Zlatorog«, Jos. Plemelj, dr. Ferdinand grof Attems in Srečko Kranjc. Razposlanih je bilo ca 700 prošenj. Vse sekcije so letos v glavnem aktivne.

Gospodar g. Roglič je poročal o gospodarskem stanju kluba. Nogometno igrišče je v slabem stanju, novi tenisprostorji bodo zahtevali veliko pažnjo, materiala za posamezne sekcije bo treba mnogo na novo nabaviti. Za sekcije so poročali sledeči: **nogomet** g. dr. Planinšek, ki konstatira stalen napredek odseka tudi v finančnem oziru. I. moštvo je tudi letos ostalo prvak okrožja in se borilo za prvenstvo Slovenije, kjer je doseglo častno drugo mesto. Tudi rezerva in naraščajoči zavzemajo dominantno pozicijo v domačem nogometnem sportu. Izraža željo, da bi šolske oblasti nudile v bodočem letu več podpore klubu, ki se trudi za nacionalno sportno vzgojo mladine. Bilanca odigranih tekem

je aktivna, nogometaši našega kluba so sodelovali večkrat tudi v reprezentančnem teamu mesta in LNP. Sekcija pa pogreša zadostno število upravnih delavcev. Število članstva je znašalo 60. S željo, da pridobi sekcija več dobrega naraščaja, je zaključil svoj referat.

Poročilo tenisa odseka je podal g. Šepc. Konstatiral je napredek sekcije, ki se bo z izgraditvijo novih prostorov in garderobe še povečal.

Za lahkootletiko je poročal g. Berga. Za to lepo panogo je bilo žal pre malo zanimanja tako pri članstvu kot tudi pri upravnem odboru, upa pa na letošnje izboljšanje potom lahko-atletskega tečaja. Vse prireditve kluba so dobro uspele.

Plavalna sekcija je pod vodstvom g. Voglarja lepo uspevala. Imela je 3 samostojne prireditve, sodelovala pa je tudi pri otvoritvi kopališča na Mariborskem otoku, v Slov. Bistrici ter na medmestnem plavalnem meetingu Ljubljana-Zagreb. Nada se letos še večjemu razvoju.

G. Golubovič je referiral za **zimsko-sportni odsek**. Marljivo delo je rodilo lepe uspehe. Članstvo se je udeležilo vseh zimsko-sportnih prireditiv. Propagiralo je smučanje tudi med kmečkim ljudstvom.

Damska sekcija je delovala pod vodstvom g. Zore dr. Ravnikove, ki je tudi vodila agilni **table-tennis odsek**. Zadnji je krasno deloval in se namerava letos radi tega prirediti tudi več turnirjev.

Po poročilih funkcionarjev je bil prečitan dopis odsotnega revizorja g. dr. Boštiančiča, ki je po pregledu knjig doglal najlepši red v klubu in predlaga odstopajočemu odboru absolutorij s pohvalo, kar navzoče članstvo enoglasno osvoji.

Pri volitvah je bil z vzklikom soglasno izvoljen odbor, ki smo ga priobčili v naši včerajšnji številki. Pri slučajnostih so se razpravljale še razne aktualnosti, nakar je g. dr. Stamol ob 23.30 zaključil uspeli občni zbor.

Nov predlog o načinu tekmovanja za državno prvenstvo.

Beograjski sportni delavec Boško Tolkin je izdelal nov projekt tekmovanja za državno prvenstvo, ki bo predlagan izredni skupščini JNS. Tokinov načrt je v glavnih obrisih sledeči:

Državno prvenstvo naj se odigra po ligah in sicer 2 ligi. V prvi ligi bi tekmovalo 11 klubov, druga liga bi bila razdeljena na 4 skupine. V vsaki skupini bi bili najmanj 4 klubi, največ pa 6. Druga liga bi torej obsegala 16 do 24 klubov. V državnem prvenstvu bi potemtakem igralo 27 do 35 klubov.

Prvo ligo bi sestavljali: Jugoslavija BSK, Soko, Jedinstvo, Concordia, Gradjanski, Hašk, Hajduk, Bačka, Slavija (Sarajevo) in zmagovalci iz dveh tekem med Ilirijo (Ljubljana) in osješko Slavijo.

Druga liga: 1. skupina: Šparta (Zemun), Mačva (Šabac), Vojvodina in Nak (Novi Sad), Sand, Obilič. 2. skupina: dva kluba Skoplje, prvaka Niša in Leskovca.

3. skupina: Gradjanski in Hajduk (Osijek), Marsonija, Sašk in Hajduk (Sarajevo) in osješka Slavija ako izpade v tekmi z Ilirijo. 4. skupina: Viktorija in Železničar (Zagreb), Primorje, prvak Maribora in Celja ter Ilirija, ako bi izpadla v tekmi s Slavijo.

Tekmovalo bi se sledeče: Obe ligi odnosno njuni klubi bi igrali tekme za jesensko in pomladansko sezono. Prvak postane, kdor ima največ točk ali najboljši score. Prvak skupin v drugi ligi bi igral medsebojno po dvojnim cup sistemu. Oba finalista bi avtomatično prešla nato v prvo ligo, iz katere bi zopet izpadla oba zadnje plasirana kluba.

Sokolstvo

Sokol Hoče

Tukajšnje društvo vedno boljše uspeva. Že uspehi lanskega leta so bili znatni, kar je pohvalno priznal tudi župni delegat, br. Kranjc, na letošnjem občnem zboru. Za tekoče leto je imenovala župa Maribor za starosta br. Flisa Antona, za načelnika br. Apiha Milana ter za prosvetarja br. Šijanča Ludvika. Po občnem zboru je razvil društveni odbor živahno delovanje za pridobivanje novih članov. V to ga silijo tudi okolnosti, ki so nastale z osnovanjem samostojnega Sokola v Slivnici, selske čete v Razvanju in pripravami za osnovanje Sokola v Dobrovcih. Naše društvo je že in bo izgubilo s tem mnogo agilnih članov ter mora delovanje v lastnem še preostalem območju podvojiti. To se že vrši, ni pa še toliko uspeha, kot bi ga lahko bilo, če bi opustila tukajšnja občina svoje indiferentno stališče napram društvu. Upamo pa, da se bo tudi v tem oziru obrnilo na bolje.

Na pustni torek je priredilo društvo družabni večer, ki je potekel jako animirano. Splošno se želi še več takih večerov, da se članstvo medsebojno boljše spozna ter porazgovori o raznih društvenih težnjah.

Dramatski odsek je pod spretnim vodstvom sestre Apihove vprizoril dne 1. marca dobro uspešno burko »Vražja misel«, katera se je morala na splošno »elijo občinstva v nedeljo, dne 8. t. m. pomoviti. Igrali so večinoma dijaki, ki so bili prvič na odru. Kljub temu so svoje vloge dobro izvedli. Sedaj se pripravlja Kosmova drama »Morje«. V nedeljo, dne 15. t. m. bo gostoval v naši dvorani dramatski odsek »Sokola Maribor I« s tremi enodejankami, deklamacijami in predavanjem br. profesorja Kende.

V lanskem letu se je začela v našem društvu telovadba sistematično gojiti. Žalibog smo jo morali v zimskih mesecih radi pomanjkanja primerne telovadnice prekiniti, pričnemo pa zopet z redno telovadbo 16. t. m. Prednšaški zbor je dober. Načelnik br. Apih se vežba sedaj v Saveznem prednjaškem tečaju, dva prednšaška, br. Maver in br. Zorec sta bila v 14dnevem tečaju v Ptuj. V jeseni nameravamo prirediti javen

Francija: Nemčija.

Jutri igrata prvič po svetovni vojni Francija in Nemčija meddržavno nogometno tekmo v Parizu. Potek tekme bo oddajala radiopostaja Berlin-Königswusterhausen ob 15.30.

Carnera in Sharkey

se bosta boksala koncem junija za naslov svetovnega prvaka, kajti komisija države Newyork za boks smatra Schmelinga še vedno za diskvalificiranega.

Zagrebski nogometni podsavez

ne bo verificiral nobenega igralca, ki ne bo predložil zdravniškega izpričevala. Slično odredbo namerava izdati tudi LNP.

nastop vseh telovadcev. Da bo ta nastop bolj uspeh, si moramo nabaviti še razno telovadno orodje ter bomo v svrhu kritja teh stroškov priredili dne 24. maja tombolo. Že sedaj prosimo bratska društva, da bi se te tombole udeležila oz. upoštevala navedeni datum pri svojih eventualnih prireditvah. Končno ne smemo pozabiti naših stalnih podpornikov. Ravnatelj tukajšnje prepočilnice, g. Hofstätter, nam je pred kratkim nakazal darilo 500 Din, stalno nas pa podpira tudi z raznim materialom. — G. Trenk nam je daroval 100 Din, mnogo dobrega sta nam storila že tudi trgovci g. Vodenik in lesni trgovec g. Božiček. Čast takim ljudem, priporočamo jih drugim v posnemanje.

Druga akademija Sokola Maribor I.

V magdalenskem okraju mariborskem deluje Sokol že drugo leto prav marljivo. Je to v tem mestnem okraju edino nacionalno društvo, ki je zbralo doslej pod svoje okrilje nad 700 članov, naraščaja in deca. Vrši važno narodno in državno vzgojno delo, goji poleg redne telovadbe tudi družabnost, prireja svojim članom družabne dramatične večere. V soboto, dne 21. marca, priredi svojo drugo akademijo, pri kateri nastopijo vsi oddelki, člani in članice, naraščaj in deca. Sodeluje tudi oddelci pitomcev inž. podoficirske šole. Natančni spored je razviden iz plakatov. Vabimo vso sokolsko družino mariborsko, vse naše organizacije naklonjeno občinstvo, da se v polnem številu udeleži te akademije in s tem podpre mlado društvo moralno in materialno. Mladi Sokol I. hoče pokazati, za koliko je napredoval od lanskega leta. Zdravo!

Sokol v Limbušu.

Preteklo nedeljo je bil za dobo treh mesecev ustanovljen v Limbušu odsek studenškega Sokola, ki se bo v slučaju potrebe potem osamosvojil. Izvoljen je bil sledeči odbor: Starosta Srečko Robič, tajnik Ivan Šumenjak, blagajnik Joško Majer. Želimo novemu društvu mnogo uspeha!

Sokol Sv. Martina pri Vurbergu

priredi dne 31. majnika svoj prvi javni telovadni nastop. Prosi sosedna bratska društva, da na ta dan opuste svoje prireditve in s svojim obiskom podkrepe mladega Sokola pri Sv. Martinu.

Dne 7. februarja

je nekdo pozabil zimsko suknjo v gostilni Tončič na Pobrežju, Zrkovska cesta 58. Lastnik jo dobi v gostilni. 715

Kupim hišo

na prometnem prostoru s trgovskim lokalom, najraje v predmestju Maribora. Cenjene ponudbe pod »B.B.« na upravnistiho lista. 708

3-4 pisarniške prostore,

od teh 1-2 v pritličju, ostali v I. nadstropju, se iščejo s 1. majem v smeri Aleksandrova cesta, Vetrinjska—Glavni trg. Ponudbe na Ljudsko samopomoč, Aleksandrova cesta 45. 706

Stanovanje,

sobo in kuhinjo išče s 1. aprilom zakonski par brez otrok. Isto si želimo v sredini mesta ali meljskem okraju na solčni legi. Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Točen plačnik«. 713

Kavarna »Evropa«.

V nedeljo, dne 15. t. m. velika predstava, ki bo vzbujala salve smeha. Predstava se bo vršila ob 16. in 21. uri. 714

Dvosobno stanovanje,

solnčna lega, s kopalnico ali brez nje, išče boljša, mirna, le tričlanska rodbrina za takoj, ali 1. april. Popudbe na upravo lista pod »Čisto in solnčno«. 701

Deklica z dežele,

poštenih staršev, želi mesta pri boljši družini ali v gostilni kot pomoč v kuhinji. Cenjene ponudbe na upravo Večernika pod »Poštena«. 701

Oddam v najem

v Mariboru dve sobi s kuhinjo, kletjo, podstrešjem, hlevom in velikim vrtom. Vprašati B. Pečar, Kamnica 117. 654

Kolesarji pozor!

Sezona za vožnjo s kolesi je končana. Sedaj je treba skrbeti za bližnjo pomlad. Pustite Vaša kolesa z malimi stroški čez zimo temeljito popraviti in kolo bo spomladi kakor novo. Kolo vzame popolnoma narazen, emajlira, ponikla, vse ležaje temeljito očisti, zbrusi ter na novo z najboljšo vazelino namaže in zopet sestavi, tako, da ste za prihodnje leto s kolesom popolnoma preskrbljeni. največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma. Shramba koles in motorjev čez zimo. Brezkonkurenčne

Prodajam ohrani

dobro ohranjeno pohištvo in to: zofa, 2 naslanjača, 2 stolčka in k temu spadajoče zavese. Aleksandrova cesta 41. I. nadstropje desno. 702

Oddam

takoj sobo in kuhinjo stranki brez otrok. Natančneje se izve v Gosposki ulici 56/I, desno. 693

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLAČILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK KOROŠKA 9.

Hitro popravilo ur,
ceneno in točno z 1—5letnim
jamstvom pri tvrdki A. Sto-
jec, Maribor, Jurčičeva ulica
št. 8. Po stenske in stoječe ure
se pride na dom. XVII

Gospoda
sprejem kot sostanovalec takoj na
hrano in stanovanje. Tattenbachova
ul. 20, pritličje levo. 695

Kupim pianino.
Ponudbe pod »Dobro ohranjen« na
upravo Večernika. 690

Francoščino in nemščino
poučuje bivši učitelj. Po želji tudi po-
samezne instrukcije. Lang, Dravska
ulica 8. 691

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«. X

Spalne sobe,
politirane, najmodernejše, ugodno pro-
dam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Ale-
ksandrova c. 48. 3106

Popravila klobukov
se izvršijo hitro, lično in ceneno pri
Ani Hobacher, Aleksandrova cesta 11.

Lep hlev
s sobo za hlapca, kakor remizo za vo-
zove ali garažo oddam v najem. Na-
tančneje se izve v Gosposki ulici 56/I,
desno. 692

Kje dobiš najcenejše čevlje
in kje se izvršujejo popravila najcene-
je. To ni težko uganiti! Poglej samo
na Glavni trg št. 4 na dvorišče, desno
in našel boš tam čevljarja Loveca, ki
računa za moške toplice Din 26, za
ženske Din 20, moške pete Din 10,
ženske pete Din 4, toplice snežnih
čevljev Din 30. Torej le hitro k Lo-
vecu! 697

Brzopotlata
je in bo še nadalje v Tattenbachovi ul.
14. Moški podplati 28 Din. Ženski pod-
plati 22 Din. 606

Odol steklenice
kupi galanterijska trgovina Drago
Rosina, Vetrinjska ulica 26. 681

Kupim zložljivo posteljo
in razno drugo pohištvo, moške oble-
ke in čevlje. Pismene ponudbe na Ma-
kor, Studenci, Aleksandrova 1. 675

Učenko
sprejme takoj modni salon »Elegance«,
Aleksandrova cesta 13.

Ali že veste,
da pere »Triumf« Pavel Nedog ovrat-
nike tako lepo, da izgledajo kot novi?
XIV.

Brzopotlata,
Aleksandrova cesta 24, Ivan Pirc. —
Moški podplati Din 30.—, ženski pod-
plati Din 25.—, moške pete Din 14.—,
ženske od Din 6 do 8. Blago prvovrst-
no. Samo ročno delo. 577

Prihaja čas, ko je treba obleke kemično čistiti in barvati. Najlepše in najhitreje izvršuje samo
„TRIUMF“, PAVEL NEDOG, MARIBOR

XIII **GOSPOSKA ULICA 33**

Pobarva obleke za žalno dobo v 24 urah

RAZLAGOVA ULICA 22

Za Veliko noč!

Edina jugoslovenska tvornica **gramofonov in plošč**

EDISON BELL PENKALA

Gramofoni od Din 740.—

Plošče od Din 26.—

Na mesečno odplačilo po Din 100.—

Zahtevajte naše brezplačne kataloge in cenike!

Zastopstvo:

Jos. Martinz, galanterija, Maribor

DNE 9. MARCA 1931 JE OTVORILO
OSKRBNIŠTVO HAUSAMPACHER
POSTA HOČE

TELEFON MARIBOR ŠT. 2445

NA GLAVNEM TRGU V MARIBORU
PRODAJNO STOJNICO
ZA MLEČNE IZDELKE

PRVOVRSTNO PRVENSTVENO MLEKO

PO CENI DIN 3'—

STALNE CENE

SPECIJALITETA:

DIJETIČNI SIR IZ SMETANE
CREME YOUGHURT

Iz strogo higijenskega, moderno urejenega hleva, ki stoji pod
stalnim zdravniškim nadzorom.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“!

Nogavice

najnovejše modne barve, v
kvaliteti zopet izboljšane in
kljub temu cenejše!

C. Büdefeldt

MARIBOR, Gosposka ulica št. 11

Otvoritev trgovine!

Cenjenemu občinstvu si s tem dovoljujem vljudno na-
znaniti, da sem v

GOSPOSKI ULICI ŠT. 11

otvoril

trgovino s specerijskim
in kolonijalnim blagom.

Potrudil se bom, da bom imel v zalogi vedno sveže in
dobro blago po najnižjih cenah in zagotavljam vljudno
in reelno postrežbo.

Prosim za cenjeni obisk in beležim

698

z najodličnejšim spoštovanjem

ALOJZ LESJAK

MARIBOR, Gosposka ulica št. 11

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega nad vse ljubljene soproga,
očeta, gospoda

Alojzija Račiča

se najpristržnejše zahvaljujemo za mnoga izražena sožalja, za
poklonjene prekrasne vence in šopke. Posebno se zahvaljujemo
pevskemu odseku pekov, pevskemu društvu »Liedertafel«, ča-
stitim šolskim sestram in zadrugi gostilničarjev ter vsem, ki so
dragega pokojnika spremili v tako velikem številu na njegovi
zadnji poti.

699

Žalujoča rodbina Račičeva.

«IDEAL»

čisti kemično vso damsko in moško garderobo
je najboljša pralnica ovratnikov

Centrala: Frankopanova 9 Telefon 2480 Podružnica: Vetrinjska 7

Vodilni trielektronski aparat

izredne jakosti, čistega sprejema, visoko selektiven, valovni obseg od 180—2800 m. Ugodno plačilo v obrokih brez obresti.

Radio tarkel
Maribor, Trg svobode 6

Lep LOKAL

v centru mesta se s
1. aprila odda. Naslov v
upravi lista. 704

Motvoz

(špago) in vrvarske izdelke
nudi najugodnejše galante-
rijska trgovina

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska ul. 26

zastopniki se sprejmejo

**Inserirajte
v
„Večerniku“**

3-4 pisarniške prostore

od teh 1-2 v pritličju,
ostali v I. nadstropju se
iščejo s 1. majem v smeri
Aleksandrova cesta, Vetrinjska-Glavni trg
Ponudbe na 707

LJUDSKO SAMOPOMOČ

Maribor, Aleksandrova 45

Zimske nogavice,

rokavice, pletenine ter
vse druge modne po-
trebščine v modni trgovini

Anton Paš,
Maribor, Slovenska ul. 4.

Hitro se envezek!

od
Papirnice

**Ljudske tiskarne
Slomškov trg 6**

Trajni kodri

so res držali, samo ako
so bili od tvrdke MALY

Maribor, Aleksandrova c. 22
v hiši zobozdravnika dr. Kaca 694

Najcenejši nakup

OTROŠKE NOGAVICE od Din 5.— naprej; NOGAVICE Z OBROBKOM (Haferl-socken) od Din 10.— naprej; MOŠKE NOGAVICE od Din 4.50 naprej; DAMSKI NOGAVICE od Din 7.— naprej; DAMSKE FLOR-NOGAVICE od Din 12.— naprej; DAMSKE VOLNENE NOGAVICE od Din 18.— naprej; SVILENE NOGAVICE in NOGAVICE iz UMETNE SVILE v vseh barvah in cenah; SPODNJE MAJICE od Din 15.— do 25.— po velikosti; SPODNJE HLACE od Din 15.— naprej; SVETERJI ZA OTROKE od dinarjev 35.— naprej; SVETERJI ZA DAME od dinarjev 60.— naprej; PLETENE DAMSKE OBLEKE od dinarjev 200.— naprej; DAMSKE ROKAVICE od dinarjev 14.— naprej; MOŠKE ROKAVICE od Din 16.— naprej itd. — Vrh tega največja izbira trikotaž, pletnin, perila, kravat, ovratnikov, vezenin, čipk, svilenih trakov, toaletnih potrebščin, parfumerije po zelo nizkih cenah. Galoše od Din 110.— naprej, snežne čevlje od Din 95.— naprej. — Lastna pletarna in predtiskarija! — Prevzame entlanje, ažuriranje in vezenje!

Ekspozitna hiša LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

GRAFIČNO PODJETJE

MARIBORSKA TISKARNA D.D.

MARIBOR

JURČIČEVA UL. 4 STROSSMAJERJEVA UL. 4
TELEFON 2024

TISKARNA, LITOGRAFIJA, KNJIGO-
VEZNICA, PLAKATERSTVO

Tiska knjige, revije, časopise, vse tiskovine za urade, društva, trgovce, obrtnike enobarvno ali v več barvah. — V litografiji v offsettisku moderne lepake, reklamne tiskovine, zemljevide, etikete i. t. d. — Knjigoveznica izdeluje trgovske knjige, bloke, mape, albume, sprejema knjige v vezavo in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah. — Reklamni zavod z lepimi kioski in afišnimi tablam v mestu in okolici!

